

Doporučená literatura

Pro další hlubší informace navrhuji laskavému čtenáři obrátit se k následující literatuře v českém jazyce. Protože o Číně byla za posledních sto let vydána u nás poměrně bohatá literatura, omezují se pouze na subjektivně laděný výběr. Množství článků vyšlo i v našich předních orientalistických časopisech *Nový Orient* a *Archiv orientální*.

Doporučená literatura je řazena chronologicky podle roku vydání.

Všeobecné publikace

■ Vřele doporučuji na úvod přečíst si heslo „Čína“ z pera našeho předního orientalisty Rudolfa Dvořáka (1860–1920) v *Ottově slovníku naučném*, díl VI, s. 681–750. Tato velmi podrobná stať zachycuje stav ke konci 19. století. Informace doplňuje dodatek v díle XXVIII, s. 224–231.

Od stejného autora, znalce mnoha orientálních jazyků a literatur, dále doporučuji:

Číňana Konfucia život a nauka. I. Život Konfuciův. Praha 1887; *Číňana Konfucia život a nauka. II. Nauka Konfuciova*. Praha 1889.

Nejstarší studie o Konfuciovi v naší literatuře.

Čína. Popis říše, národa, jeho mravů a obyčejů. Nákladem Českého lidového knihkupectví Josefa Springra. Praha 1900.

Dějiny mravouky v Orientě. Díl I. Konfucius. Praha 1904. 188 s.

Dosud nejrozsáhlejší studie o Konfuciovi v naší literatuře.

■ *Pekinské události. Osobní vzpomínky z obléhání vyslanectev v Pekině. Květen–srpen 1900*. Napsal Dr. V. V. Korsakov, lékař při ruském vyslanectví v Pekině. Z ruštiny přeložil Ant. Koudelka. V Praze, Nakladatelství E. Beaufort 1901. 348 s.

Velmi podrobný a nezaujatý popis událostí spjatých s tzv. „boxerským“ povstáním z pera přímého účastníka.

Pět let v Pekině. Obrázky ze života Číňanů. Napsal Dr. V. V. Korsakov, autor Pekinských událostí. Z ruštiny přeložil Václav

Kudrna. V Praze, Nakladatelství E. Beaufort, rok neuveden (1901 nebo 1902). 256 s.

Skvělé postřehy ruského lékaře, zaměřené převážně na stav zdravotnictví v Číně, ale zachycující i každodenní život Číňanů.

■ Jaroslav Průšek: *Sestra moje Čína*. S 26 obrázky v textu a 20 na zvláštních přílohách. 2. vydání. Praha, Vydavatelstvo Družstevní práce 1947. 348 s.

Dnes již téměř klasická kniha o Číně z pera zakladatele naší současné sinologie a jedinečného znalce Číny.

■ Fritz Jensen: *Vítězná Čína*. Z německého, opraveného a doplněného originálu *China siegt*, vydaného r. 1949 nakladatelstvím Stern-Verlag ve Vídni, přeložila K. Ošancová a H. Glaserová. Praha, Svoboda 1950. 295 s., fotografická příloha.

Čína očima rakouského lékaře, přímého účastníka občanské války od roku 1939 do roku 1948, kterého profese přivedla do služeb Kuomintangu a jenž měl možnost poznat život i v osvobozených oblastech.

■ Josef Fass: *Sunjatsen*. Praha, Svoboda 1966. 216 s.

Jedinečná studie o „otci“ Čínské republiky.

■ Timoteus Pokora: *Čchin Š' Chuang-ti*. Praha, Orbis 1967. 218 s.

Zevrubná studie o životě a době první čínské císaře.

■ Derk Bodde: „Mýty staré Číny“. V: Samuel Noah Kramer: *Mytologie starověku*. Přeložila Zdeňka Štoviczková. Praha, Orbis 1977.

Rozsáhlá stať o nejstarších čínských mýtech.

■ *Kulturní tradice Dálného východu*. Praha, Odeon 1980. 323 s.

Sborník statí, zpracovaný našimi předními odborníky. Číny se týká většina příspěvků.

■ Marcela Kubešová: *Úvod do studia dějin ČLR*. Praha, Státní pedagogické nakladatelství 1983. 256 s. (vysokoškolské skriptum)

Přes poplatnost době vzniku je toto skriptum – vzhledem k množství faktografického materiálu – cenným pramenem pro dějiny ČLR a KS Číny.

■ Walter Böttger: *Kultura ve staré Číně*. Z německého originálu *Kultur im Alten China*, vydaného nakladatelstvím Urania v Lipsku roku 1979, přeložila a doslov napsal Zlata Černá.

Praha, Panorama 1984. 216 s., barevná a černobílá fotografická příloha.

Přehledná publikace zachycující kulturní vývoj Číny a její přínos světu. Je doplněna fotografiemi z velké části ze sbírek Náprstkova muzea.

■ Nataša Silná a Jaroslav Škvařil: *Čínská lidová republika*. Praha, Nakladatelství Svoboda 1988. 478 s., foto a tabulky.

Nataša Silná a Jaroslav Škvařil: *Čína od včerajška k dnešku*. Bratislava, Smena 1988. 302 s., barevná a černobílá fotografická příloha.

Dosud jediné souhrnné publikace zahrnující i politický vývoj ČLR až do druhé poloviny 80. let 20. století vydané v českém a slovenském jazyce. Vhodné jako informační materiál (bez ohledu na poplatnost době vzniku).

■ Aisin Gioro Pchu-i: *Byl jsem posledním císařem čínským*. Přeložil Martin Hála, Praha, Panorama 1990. 356 s.

Autobiografie císaře Pchu-iho, zachycující poměry na čchingském dvoře a jeho další osudy za Čínské republiky a Čínské lidové republiky.

■ Lubor Hájek a Ladislav Kesner: *Nejstarší čínské umění ve sbírkách Národní galerie v Praze*. Praha, Národní galerie 1990. 272 s.

Katalog doplněný o odborné studie obou autorů, zachycující nejnovější stav poznatků o prehistorickém a raně historickém umění Číny a tehdejší společnosti. Navazuje na publikaci Lubora Hájka: *Čínské umění*. Praha, SNKLHU 1954. 208 s.

■ Věna Hrdličková a Zdeněk Hrdlička: *Čína císaře Šen-cungga*. Praha, Mladá fronta 1992. 272 + 16 s.

Přehledná práce o čínské kultuře zaměřená na období dynastie Sung.

■ *Příběhy dračích císařů. Mýty staré Číny*. Podle čínských pramenů zpracovali a přeložili Čou Mej-žu a Ču Wej-chua. Převyprávěl Vladimír Ferko. Ze slovenštiny přeložil Richard Škvařil. Bratislava, Orbis Pictus Istropolitana 1993. 142 s.

Nejkrásnější čínské mýty ve zpracování čínských bohemišťů a slovákistů – Čou Mej-žu a jejího manžela Ču Wej-chuy, s doslovem slovenské sinoložky Mariny Čarnogurské.

■ Egon Bondy: *Čínská filosofie. Poznámky k dějinám filosofie*. Praha, VOKNO 1993. 387 s.